

KLAUSIATE – IR ATSAKOME

- Ar galima traukiniu nuvažiuoti į Daugpili?

- Galima, nes autobusų stoties skelbimų lentoje dar ir šiandien kabo į šį miestą nebevažiuojančio traukinio grafikai.

- Ar bus Rokiškyje katalikiški senelių globos namai?

- Bus, kai dar labiau sustiprės parapijos ūkis ir išmirs visi seneliai.

- Ką reikia daryti pamačius girtą policininką?

- Reikia jį apuostyti. Jeigu gérē konjaką, atiduoti pagarbą.

- Ką daryti, kai žmona gržta paryciai ir aiškina, kad uogavo?

- Pasiemęs pinigus, dink savaitė pas meilužę, o po to paaiškink, kad grybavai.

- Ką daryti, jeigu užklumpa kasant svetimas bulves?

- Paaiškink, kad renki kolorado vabalus.

- Kodėl savo elgesiu Ruopiškio ežero žuvys skiriasi nuo kitų?

- Todėl, kad vienas veiklus rokiškėnas jas net 8 tinklais dažnokai dresiruoja.

PPP gavo abejotino šviežumo, bet neabejotino aktualumo laišką su prašymu išspausdinti jį būtent dabar, kai šimtai abiturientų ruošiasi išleistuviu puotai. Vėl rašo tas pats Teofilis iš anapilio, linkédamas pas jį neskubėti.

GIMNAZISTŲ VALSAS

Pamokos, pamokos,
Nėra ir galo,
Algebra, kalbos, rašto darbai.
Sėdi sau klasėje,
Nuovargis dvasioje,
Visi išbalę tartum grabai.

Šiandien – gramatika,
Ryt – matematika,
Anglų, prancūzų kalbos poryt.
Kunigas barasi,
Pikta vėl darosi,
Todėl patarkit, ką mums daryt?

Klasėj ar šokiuose
Mokais ir mokaisi,
Dieną ir naktį niekus kali.
O širdies vingiuose
Jauti, kad tingisi,
Ir paflirtuoti tu negali.

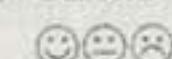
Taip į egzaminą
Veda kaip aviną –
Tyli tartum nebylys.
Taip "Aušros" rūmuose
Mėnesiai stumiasi,
Artinas dvejetas ar pagalys.

O širdis plakasi,
Nes meilėj sekasi,
Gauni tu pluoštus karštų laiškų.
Kunigas barasi,
Velnava darosi,
Kaip viskas baigsis – dar neaišku.

Baigus gimnaziją –
Vynas Karazijos
Ir univerka gal pagaliau...
Smokingas, šlipas,
Ateitis šypsos –
Tarnyba ir t. t.

tavo tėvas, kai jis neserga ir nekosti?

- Tuomet jis sveikas.

Mokytojas klausia mokinį:

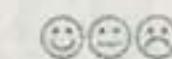
- Kiek žmogus turi dantų ir kokie jie?

Pašoka pirmas Jonukas:

- Aš žinau, pone mokytojau. Žmogus turi vieną dantį, ir tas pats sugedes.

- Ką čia kalbi, Jonuk, nesamones.

- Tikrai. Aš galiu atvesti savo senelę.

- Kaip rašyti žodį "ligonis". Su trumpaja "I" ar ilgaja "Y".

- Jei trumpai sergi, tai su trumpaja, o jei ilgai, tai su ilgaja.

Rokiškio PRAGIEDRULLIAI

Mūsų adresas:

Nepriklausomybės a. 22
4820 Rokiškis

Redaktorius

Stanislovas Varneckas
Tel. 5 13 54

Leidžia UAB "Rokiškio pragiedruliai"

Už skelbimų turinių redakcija neat-sako.

Renka, maketuoja, spausdina "Rokiškio pragiedrulių" leidybos centras.

2 spaudos lankai. Indeksas 424.

Laikraštis išeina antradieniais ir penktadieniais
Tiražas 5231 egz.

GEDULO IR VILTIES DIENA PANEMUNYJE

Nuo 1941 iki 1953 metų iš Panemunio apylinkių į Sibirą buvo ištremta 51 šeima - 208 žmonės. Tačiau šie skaičiai dar nėra tikslūs. Ištremtuju ir įkalintų skaičius gali būti didesnis.

Visų tremtinių didžiausia svajonė buvo grįžti į Lietuvą. Tačiau ne visi sulaukė tos dienos. 28 panemuniečiai mirė tremtyje nuo sunkaus darbo, alkio ir šalčio. Dar 23 žmonės buvo įkalinti ir kai kurie iš jų mirė kalėjimuose.

Tad nenuostabu, kad į Gedulo ir Vilties dienos paminėjimą gausiai rinkosi senesnieji Panemunio gyventojai.

I renginį atvyko Seimo narys Petras Šalčius, jo padėjėja Audronė Kaupienė, Pandėlio seniūnijos seniūnė Alma Blažienė ir pavaduotojas Romas Kujelis.

Renginys prasidėjo šv. Mišiomis Panemunio Šv. Trejybės bažnyčioje. Mišias aukojo ir pamokslą sakė kunigas Bronius Balaišis. Savo pamoksle jis priminė, kad šią dieną geriau būtų vadinti lietuvių tautos genocido diena.

... Eisena su tautinėmis vėliavomis atėjo prie kryžiaus tremtiniam atminti, kuris pastatytas Panemunio miestelio centre.

Nuskambėjus Lietuvos himnui, mitingą pradėjo šio renginio organizatorius, buvęs

politinis kalnys, Panemunio šaulių vadas Alfonsas Varanauskas. Savo kalboje jis apžvelgė lietuvių kelius, nueitus tremtyje ir lajeriuose. Baigdamas jis papriekaištavo mokyklai, kultūros namams, kad šie nerodo didesnės pagarbos tremtiniams, nesiteikė net išskelti valstybinių vėliavų su juodais kaspinais. O tai jau blogas pavyzdys augančiai kartai. Kartu išreiškė viltį, kad kitais metais susirinks daugiau jaunimo, vaikų.

Renginyje taip pat kalbėjo ir Seimo narys Petras Šalčius.

Panemunio pagrindinės mokyklos moksleiviai parodė šiai datai skirtą montažą. Eiles apie tremtį skaitė šaulys Jonas Jankauskas ir Rita Jacina. Renginyje panemuniečiai dainavo, sugiedojo giesmę "Marija, Marija".

Renginys panemuniečiams patiko, nors buvo kai ko pasigesta. Pirmiausia Pandėlio kultūros centro Panemunio muzikos mokyklos jaunujių dainorėlių. Juk jie taip gražiai moka dainuoti! Be to, nebuvo surastos nors dvi merginos, kurios šauliams būtų padėjusios nešti vėliavas, apsirengusios tautiniai rūbai.

Albertas Medelinskas
Panemunis

PRISIMINĖ TREMTIES KANČIAS

Panemunėlio seniūnijos salėje vyko Gedulo ir Vilties dienos minėjimas.

I renginį pakvieti tremtyje buvę seniūnijos gyventojai. Prie simbolinio aukuro buvo priminta, kokias kančias patyrė lietuvių tautos sūnūs ir dukros.

Renginį organizavo seniūnijos kultūros

darbuotoja Joana Mikalkienė. Tautines dainas dainavo seniūnijos pagyvenusių žmonių ansamblis "Šetekšna", kuris dalyvaus ir Pasaulio lietuvių dainų šventėje. Grojo, deklamavo vidurinės mokyklos mergaitės.

Liveta Kaškevičiūtė

Į ŠVENTĘ - GAUSUS BŪRYS

"Labai malonu, kad tiek daug mūsų rajono kolektyvų pakviesta į Pasaulio lietuvių dainų šventę, - džiaugėsi Rokiškio teatro rūmų darbuotoja Irena Aleksiejienė. - Dabar visi kruopščiai "šlifuoja" savo programas".

I sostinė rengiasi vykti Teatro rūmų ansambliai "Saulala", "Gastauta", "Čirulis", mišrus chorai, kiti kolektyvai, Muzikos mokyklos, Rokiškio kolegijos, Šetekšnų kultūros namų, Kavoliškio meno saviveiklininkai.

Šventė liepos 2 d. prasidės kanklių muzikos vakaru "Skambėkit, kanklės". 18 val. šios muzikos virtuoza susirinks Vilniaus universiteto P. Skargos kieme. Liepos 3 d. 14 val. pilių teritorijoje ir Sereikiškių parke vyks folkloro diena "Uliokim, broliukai". 16 val. Nacionalliniame muziejuje bus atidaryta liaudies meno paroda. Liepos 4 d. 21 val. Kalnų parke - ansamblų vakaro koncertas "Ein saulelė apie dangų". Paskui - vakarė lyg aušros. Kitą dieną "Žalgirio" stadione vyks teatralizuotas šokių dienos koncertas, o paskutinę šventės dieną į Vingio parką susirinks balsingiausios moterys ir tokie pat vyrai.

Šventė skiriama Lietuvos valstybės atkūrimo 80 - mečiui.

Rokas Žibartas

VETERANAI PRISIMENA FUTBOLA

Jau antra savaitė Rokiškio sporto mokyklos stadione vyksta futbolo varžbos Veteranų taurei laimeti. Jose dalyvauja ne tik mūsų rajone gyvenantys sportininkai, bet ir buvę rokiškėnai iš Vilniaus, Utenos, kitų Lietuvos miestų.

Gaila, kad kartais šios rungtynės sutampa su Pasaulio futbolo varžybų transliacija, todėl ir žiūrovų stadione būna mažoka.

Albertas Dulkė
Autoriaus nuotrauka

PAKVIETIMUS GAUS GERIAUSIEJI

Rajono artojų varžybose ažuolo vainikus laimėjo Vygaandas Einoris ir Petras Karzinovas. Būtų malonu, kad jiems taip pat gerai sek туsi ir respublikinėse varžybose, kurios vyks liepos 16 - 17 d. Žemdirbystės institute Dotnuvoje. Tačiau prieš tai dar reikėtų laimeti Panevėžio apskrities artojų varžytuvės.

Nepriklausomoje Lietuvoje tai bus pirmosios artojų varžybos. Jos vyks pagal pasaulines taisykles. Pirmą dieną varžovai ars ražienas arba juodajį pūdymą, antrą – antrametę dobilieną. Numatoma išaiškinti du varžybų nugalėtojus: vieną tradicinio vienpusio vertimo plūgais, kitą apverčiamaisiais (dvipusio riekės vertimo) plūgais. Naujovė – bus ariama tik su ratiniais traktoriais, daugiausia su dviejų – trijų korpusų plūgais. Jiems numatoma skirti 20 arų dydžio laukus. Jeigu atsiras dalyvių, norinčių arti su daugiau korpusų turinčiu plūgu, bus skiriami didesni – 40 arų laukai. Naujovių bus ir matuojant laukus. Varžybose nebebus neartū juostų tarp dviejų laukų. Vietoj jų – dviejų artojų laukų salyčio vieta – riba, kurią ariant vienpusio vertimo plūgais, vagą išaria sumetimą darantis artojas, o ją užaria kaimynas pirmu važiavimu ardamas išmetimą. Todėl laukų faktinis plotis, kurį artojas ras pažymėta, apims tarpą nuo vieno artojo suarto sumetimo iki greta ariančio artojo suarto sumetimo.

Jonas Juškevičius

KVIEČIAME Į JONINES

Birželio 23d. 21 val. prie Rokiškio ežero vyks Joninių šventė.

Ji prasidės tradiciniu koncertu. 21 val. 50 min. sveikinsime visus šventėje dalyvausiančius Jonus ir Janinas, vaišinsime alumi. 22 val. - loterija, kurioje bus galima laimeti ir rimtų, ir žaismingų prizų. Todėl, tik atėjė į šventę, susubkite laiku nusipirkti bilietus! Vyks ir mažoji loterija "Laimės šulinys", kuria ypač domisi vaikai. Šventės metu mus aplankys Žynys, vaidilutės, degs Joninių laužas. 24 val. ieškosime paparčio žiedo. Koncertuos etnografinis ansamblis "Saulala", kapeila "Rokiškio muzikantai", tautinių šokių kolektyvas "Nemunėlis", pagrindinė teatro trupė rodys spektaklį.

Šventę pajairins naujovės: bus rodomas filmas "Velnio nuotaka", galėsite užsukti į Burtų kiemelį, kuriame rasite tikrą burtininkę Algimantą Raušienę. Merginos visą vakarą pins vainikus, kurie vėliau bus plukdomi. Vyrai save galės išmèginti jėgos varžybose. Nugalėtojams, be abejo, bus įteikti prizai. O jaunimui - gegužinė iki ryto!

Šventės metu vyks prekyba. Galėsite paragauti šašlykų, gaivijų gėrimų, alaus.

Taigi kviečiame pabūti kartu, pasilinksinti, pašokti. Juk Joninių naktis - pati trumpiausia ir stebuklinga!

Teatro rūmu administracija

VERSLININKAI VAŽIUOS Į PANEVĖŽĮ

Rugsėjo pirmą savaitę panevėžciai švęs 495 - ąsias miesto metines. Šia proga Panevėžio prekybos, pramonės ir amatų rūmai organizuoja parodą - mugę "Panevėžys'98". Ji vyks rugsėjo 3 - 5 dienomis miesto lengvosios atletikos manieže (Liepų a. 4).

Parodoje - mugėje verslininkai galės reklamuoti savo firmą, sudarinėti sutartis, pardavinėti prekes. Imonės, firmos, organizacijos, dalyvausiančios parodoje, bus reklamuojamos miesto laikraščiuose, per vietinį radiją.

Dalyvavimo mokesčis 200 Lt (dalyvio kortelės, du pakvietimai į kokteilių vakarą, įtraukimas į parodos katalogą,

organizacinės išlaidos).

Vieno kv. m parodos ploto kaina 120 Lt (baltų octanorm plokščių stendas, įmonės pavadinimas, kiliminė grindų danga, apšvietimas, stendo montażas, demontažas).

Mugės metu bus rengiami seminarai statybos klausimais, vyks madu šou. Dalyvauti mugėje pakviesi verslininkai iš Vokietijos, Danijos, Švedijos, Lenkijos, Latvijos, Estijos, Rusijos.

Paraiškos priimamos iki birželio 30d. Jas galima siųsti faksu 8 - 25 462227.

Organizatoriai tikisi, kad šventėje aktyviai dalyvaus ir Rokiškio verslininkai.

Leonas Eimantas

EKSPONUOJA MOKINIAI

Teatro rūmuose Rokiškio moksleivių kūrybos ir darbo centro dailės skyriaus mokiniai eksponuoja savo darbus.

Jais pasigrožeti galima kiekvieną darbo dieną nuo 12 iki 16 val.

Egidijus Vaišnora

RADINIO PASLAPTIS AIŠKĖJA

Raikėnų kaimo gyventojas Alfonsas Blažys, eidamas keliuku į Aukštadvarį, ant pernykščio arimo pačiame kelkraštyje, pamatė kažką baltuojančią Stabtelėjo, išižiūrėjo. Abejonų neliko: tai buvo žmogaus kaulai.

Apie šį radinį "Pragiedruliai" jau raše (Nr. 19).

Vėliau, atidžiai apžiūrėjus vietą, surasta daiktų, teigiančių, kad tai greičiausiai

vokiečių kareivio kaulai. Tokią išvadą leidžia daryti vienuolika vokiškų monetų – pfeningų, lenktinis peiliukas ir ovalo formos aliuminio emblema. Manoma, kad tai kareivio asmeninis ženklas.

Kaip redakciją informavo rajono savivaldybės vyr. specialistas paminklosaugai Vidmantas Žiukelis, bus bandoma nustatyti žuvusiojo asmenį.

Stasys Daugėla

GYVENIMAS - TARSI IŠ NAUJO

Šis pavasaris Obelių seniūnijoje buvo tragiškas: kovo 10 d. Dumblių kaimė kilusio gaisro metu sudegė nė trejų metukų neturėjęs Gražvydas Liaudanskas, o po mėnesio Kriaunos upėje nuskendo septynmetė Kristina Šedytė iš Pakriaunių. Kaip šeimos, patyrusios skaudžias nelaimes, gyvena dabar? "Pragiedrulių" korespondentas ką tik grįžo iš viešnagės šiuose kaimuose. Šiandien pirmasis pasakojimas - iš Dumblių.

JAUNĖLI PALIKO VIENA

Tą rytą pirmieji iš namų išėjo trise: tėvas Jarunis Liaudanskas ir du vyresnieji jo sūnūs - Saulius bei Marius. Juos palydėjės iki darželio, J.Liaudanskas nuskubėjo į darbą Obelių žemės ūkio bendrovėje, kur dirba elektriku. Šiek tiek pasitvarkius po namus, į kelionę leidosi ir motina. Viena. Išsukusi elektros saugiklius (taip viro buvo primokyta), aukščiau ant lentynėlės paslėpusi degtukus, Dalia kambarėlyje paliko mažametį Gražvydą ir išskubėjo į Obelius pašalpos. Sūnui Gražvydui pažadėjo greitai grįžti. Deja, jie nebesusitiko...

Pirmasis gaisrą pastebėjo ir ugniagesiams pranešė netoli ese gyvenantis Vydiņtas Šablinskas. Kartu su senute motina jis nulėkė prie namo. Durys buvo užrakintos, Liaudanskų nesimatė. Vydiņui iškart toptelėjo mintis, ar tik viduje nėra Gražvyduko - jį vieną motina užrakindavo dažnokai. Tačiau ir kaimyna, ir tuoju pat atvykusius ugniagesius tollyn nuo namo bloškė kaitri ugnis. Kai liepsna buvo už-

gesinta, prie krosnies rastas sudegės bernuko lavonas. Šalia kūno draikėsi laikraščio skiautės. Matyt, jis sugebėjo pasiekti ant lentynėlės paslėptus degtukus...

Daliai, jau grįžtančiai į namus, apie nelaimę pranešė automobiliu važiavęs Gintaras Kesiūnas, su kurio tėvu Vytau-tu kartu dirbo J.Liaudanskas. Ji kone vi-są kelią bėgo, vis galvodama, kad gal nieko baisaus neatsitiko. Kitaip juk Gintaras būtų pavežęs, o jis nurūko savais reikalais. Bet nei namų, nei sūnaus nebebuvo - tik nuodėgulių ir pelenų krūva...

GYVENS TEN PAT

Prieš 8 metus, vadovui pasiūlius, Liaudanskai atsikraustė į Obelių žemės ūkio bendrovės poilsio namus. Ji kilusi iš Dačiūnų kaimo, jis - iš Strepeikių. Į Dumblius persikėlė po vestuvių. Neivienas, nei kitas pas tėvus likti nenorėjo. Dalios motina (tėvas mirės) gyvena kartu su dvieju nevedusiais 25 ir 23 metų sūnumis. Gyvena, anot Dalios, kaip mieste. Priklau-susios žemės atsisakė, telaiko kelias vištatas, Jarunio tėvai išaugino 5 vaikus. Vie-nas, kuriam jau 40, dar nevedės, tad trak-

D.Liaudanskienė vienų vaikų sakė nebepaliksianti.

toriumi neretai atbirbia padėti įdirbtį trijų hektarų. Kaimynai irgi patalkėja. Kai kraustėsi į Dumblius, nei jos, nei jo tévai kraició skrynių neprikrové - neturėjo iš ko. Užsiaugino javų, už juos nusipirko te-lycią. Dabar jau turi dvi karves, priauglio, kiauliu. Vyras iš bendrovės parneša 80 ar 90 litų, už du likusius vaikus gauna 60 litų pašalpą, parduoda pieną. "Taip ir gyvenam", - atsiduso Dalia, kurią su vai-kais ir teradom namuose. Vyras buvo dar-be, vyresnysis sūnus, kuris rudenį eis į pirmą klasę, su draugu Gyčiu tvenkinyje gau-dė žuvis, o mažasis Marius gulėjo lovoje - nusimaudė, ir pakilo temperatūra.

Prieš gaisrą poilsio namuose Liaudanskai buvo įsirengę kambarėli ir virtuvę. Likusių pastato dalį jie privalėjo prižiūrėti. Po gaisro iš nemažos poilsiauvietės liko tik veranda, kambarėlis su židiniu ir viduryje stūksanti siena. Dabar čia padegėliai ir gyvena, po truputį ugnies paliktą pa-stato dalį remontuoja. Dalia sakė, jog vis-ką, kas liko, bendrovė atidavė už pajų Moteris tikisi, kad iki šalčių vyras su tal-kininkais pastatys krosnį, sumūrys pečius.

GERU ŽMONIU DAUG

Praradę sūnų, be pastogės, drabužių, maisto - tokie pavasarį buvo 27-erių Da lia ir 33 - ejų Jarunis. Kur eiti, į kieno du-ris belstis su ištiesta ranka? Vis dėlto Liaudanskams išmaldos prašyti nereikėjo. I savo trobą juos pakvietė kaimynai - Irena ir Vydiņtas Šablinskai. Iš šių namų į Obelių kapines palydėtas ir mažasis Gražvydukas. Pas geruosius žmones Liaudanskai gyveno tris mėnesius. Obe-lių seniūnija ir rajono Savivaldybės So-cialinės paramos ir darbo tarnyba pade-gėliams skyrė po 1000 litų.

Saulius, su draugu Gyčiu beknebinėdamas meškerę, prasitarė, jog brolis Marius labai bijo perkūnijos. O jis nenusigando, kai ką tik praužusi audra netolie-se nulaužė net kelis medžius...

SKIRTINGA REAKCIJA Į NAUJUS KELIO ŽENKLUS

ATSARGIAI - GYVENAMOJI ZONA

Taikos gatvės 1, 1a, 1b ir kitų namų gyventojai jau senokai skundėsi, kad siauruose privažiavimuose prie namų nesaugu pėstiesiems, ypač vaikams. Ne paslaptis, jog šiomis gatvelėmis nuo kelių policininkų neretai bandydavo pasprukti neblaivūs vairuotojai. Greitai lekiantys automobiliai sukeldavo dar didesnį pavojų.

Saugaus eismo komisija nagrinėjo šį klausimą ir priėmė sprendimą, kuris, atrodo, turėtų patenkinti ir pesciuosius, ir taisyklių nepaziedinėjančius vairuotojus. Senesniajame Rokiškio mikrorajono kvartale (tarp Taikos ir Jaunystės gatvių) pastatyti kelio ženklai "Gyvenamoji zona" ir "Stovėjimo zona". Pirmasis ženklas transporto priemonių vairuotojus įpareigoja važiuoti ne greičiau kaip 20 km per val., netrukdyti, nekel-

ti pavojaus pėstiesiems, prireikus sustoti. Šioje zonoje automobilis gali stovėti tik išjungtu varikliu. I zoną draudžiama įvažiuoti sunkvežimiams.

Rokiškio miesto seniūnas Antanas Garuolis sakė, kad kitur tokį ženklą Rokiškyje nėra. Ar jie drausmins vairuotojus, turbūt tiksliausiai informuos daugiaubčių namų gyventojai. Pats seniūnas, norėdamas patekti iš Jaunystės gatvės į Taikos, siaura gatvele pro vaikų darželį nebevažiuojąs. Kam trikdyti gyventojų rimių, jei čia pat plati magistralinės Respublikos ir Vilties gatvės.

Tokių pat ženklų prašo ir Pagojės kvartalo gyventojai. Ypač tie, kurie gyvena šalia žvyruotų gatvių. "Ar šis prašymas bus patenkintas, negaliu pasakyti, nes ženklai brangūs", - sakė seniūnas.

EGZISTUOJANTI PROBLEMA PAVADINTA GANDU

Teko stebeti, kaip Kelių policijos pareigūnai ir rajono savivaldybės ūkio tarnybos vadovas Jonas Katinauskas darė tvarką netoli Savivaldybės pastato esančioje automobilių stovėjimo aikštelyje. Si aikštelyje net iš trijų pusiai "užbarikaduota" kelio ženklais "Rezervuota stovėjimo vieta". Po ženklais kabo ir papildomos lentelės, nurodančios, kad šioje vietoje darbo dienomis leidžiama stovėti transporto priemonėms tik su specialiais Kelių policijos leidimais. Pagal taisykles, leidimai turi būti pritvirtinti už priekinio stiklo.

Ne visi vairuotojai ipratę darytis į ženklus, tad neretai aikštelyje sustoja ir "svetimi" automobiliai. Tokia situacija nervina tuos, kurie turi leidimus, nes jiems nelieka vietos. Štai dėl ko uniformuoti pareigūnai ir J.Katinauskas vaikė eismo taisyklių pažedėjus.

Kelių policijos vyresnysis inspektorius Arvydas Grunda "Pragiedriliams" aiškino, kad mažoje aikštelyje vienu metu niekaip nesutilptų automobiliai, kurie turi teisę čia stovėti. "Joje gal 15 vietų, o jie (Savivaldybės

Šio ženklo kartais turbūt nepastebi daugelis vairuotojų.

Ar suteiks šie ženklai ramybę senojo mikrorajono gyventojams?

darbuotojai - aut.) leidimų prisirašė kone šimtui mašinų, net privačių, - sakė A.Grunda. - Kiek vietų, tiek turėtų būti ir leidimų".

Ūkio tarnybos vadovas J.Katinauskas nepriestaravo, kad leidimų išduota daugiau nei vietų aikštelyje. Paklaustas, ar dėl to nekyla konfliktų, atsakė, kad toks klausimas - pletkų lygio.

Vygandas Pranskūnas
Autoriaus nuotraukos

"PRINOKS JAVAI, NUBANGUOS DOBILAI, BET MANĘS SU JUMIS NEBEBUS "

Dažnas rokiškėnas dar prisimena ir ilgai prisimins Joną Kavoliūną, talentingą režisierių, dramaturgą. Gyvena jis dabar Utenos pensionate, toks pat kūrybingas, nerimstantis, bet į Rokiškį vis nesusiruošia, nors visiems rokiškėnams prašė perduoti nuoširdžiausius linkėjimus.

Kaip gi dabar sekasi Jonui Kavoliūnui? Apie tai ir dar apie daug ką jis papasakojo "Pragiedruliams".

GIMIAU PAPILY

Kad aš jau senokai pensininkas ir kad kažkada gimiau Biržų rajono Papilio miestelyje, daugeliui turbūt ne naujiena.

Mano vaikystė - kelionės, nes tėvas tarnavo tai vienam, tai kitam dvare... Mégdavo išgerti, dėl to dažnai tek davavo keisti darbą. Mokinys iš manęs buvo nekoks, panos į mane nekreipė dėmesio, nes buvau mažas ir storas. Tačiau man labai norėjosi save išreikšti. Būdamas penkiolikos, parašiau pirmą pjesę - "Laisvei auštant". 1948 metais ji buvo pristatyta respublikinei dramos kolektivui apžiūrai. Buvau įvertintas B.Dauguviečio: "Štai kas pakeis mane".

Nuo to laiko pradėjau rašyti.

VAIDINIMAI BŪDAVO MASINIAI

Baigiau Šiaulių pedagoginį ir pagal paskyrimą atvažiavau į Obelius. Ten sutikau nuostabų žmogų - Alfonsą Zauką. Mes pradėjome rengti masinius vaidinimus po atviru dangumi, į kuriuos sukphiesdavome daugybę šokėjų, muzikantų, dainininkų, skaitovų...

Paskutinį masinį vaidinimą, "Patekėk, saulele", pastačiau paskutiniaisiais pirmojo LKP sekretoriaus Petro Griškevičiaus valdymo metais. Tuo metu vadovybė nepalankiai vertino etnografinius vaidinimus. Atseit jie nacionalinius jausmus skatina. I renginių Petras Griškevičius buvo kviečtas oficialiai, tačiau, kaip ir buvo tikėtasi, netavyko.

Partijos rajono komitetas skaitydavo kiekvieną scenarijų. Cenzūra! Bet man pavykdavo ją pergudrauti... Aš ir iš partkomo žmonių "padarydavau"

aktorius, įtikindamas, kad jie gali netik patys vaidinti, bet ir aktoriams "aktorinių meistriškumą" dėstyti.

Masinių vaidinimų pasiekimas būdavo didžulis. Jie vykdavo prie Pšezdzeckio dvaro, kur sutilpdavo per 600 dalyvių. Po spektaklio aktoriai būdavo "apipilami" gélémis. O aš, malonai išvargės, iš šalies stebėdavau jų beribį džiaugsmą...

Neslėpsiu, kad ruošiau renginius, kūriau spektaklius, atspindinčius ir to laikmečio ideologiją. Toks laikas buvo... Negali priešintis aukštėsniems už save. Už gerą darbą, puoselejant bei ugdant meno saviveiklą, rajono vykdomojo ir partijos komitetų prašymu, LTSR kultūros ministerija apdovonojo mane kultūros žymūno ženklu.

KŪRĖME LIAUDIES TEATRĄ

Su malonumu prisimenu Vytautą Vajegą, kuris "visu savimi įsijungė" į Rokiškio teatrinę veiklą. 1959 metais Vytauto režisuotas "Petras Kurmelis" buvo viešai pristatytas kaip pirmas oficialus spektaklis. Šiuo spektakliu mes įkūrēme pirmą Lietuvoje liaudies teatrą. Sunku šiandien pasakyti, kiek šiam teatre surežisuota. A. Arbuzovo "Tolimas kelias", G. Ladsbergio - Žemkalnio "Tadas Blinda", M. Aliger "Pasaka apie teisybę"... Kūrybinė veikla nutrūko bestatant Onore de Balzako "Eugeniją Grande". Nebaigiau spektaklio, nes, man susirgus, kultūros namų administracija režisieriumi paskyrė kitą žmogų.

To teatro, kurį įkūrēme su V. Vajega, jau nebéra. Aš rinkdavau aktorius iš gatvės, namų, įstaigų... Kviesdavau tuos, kurie niekada nebuvo stovėję scenoje. Man patikdavo su jais dirbti. Aš turėjau "medžiagą", iš kurios "gamindavau" juvelyrinius dirbinius. Kūriau mėgėjišką teatrą, ieškojau "deimančiukų" liaudyje, nes būtent ji yra liaudies teatro pamatas.

"PRINOKS JAVAI, NUBANGUOS DOBILAI, BET MANĘS SU JUMIS NEBEBUS "

Atkelta iš 6 psl.

Šiandien Rokiškio teatras beveik profesionalus. Su tokiais aktoriais neįdomu. Jie turi savo stilių, braižą, laikyseną, bendravimą su žiūrovu... Toks režisieriaus pasirinkimas lengviausias, belieka tik savo sumanymą perteikti. Galbūt dabartiniai Rokiškio teatralai galėtų pakeisti teatro pavadinimą ir lygiuotis į profesionalus?..

Su didele pagarba prisimenu J. Mažeiki, A. Kondrotienę, O. Juškevičienę, Z. Gelžinienę... Tie žmonės įgyvendino mano tikslą - išreikšti save visuomenei tokį, koks esi: paprastas, neigudės, su pastebimu jauduliu.

Be abejonės, labai džiaugiuosi, kad Rokiškio teatras gyvas naujais spektakliais, gastrolėmis ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje. Tokia plati veikla turtina dvasiškai ir kūrybiškai. Man malonu, kad per tuos keturis dešimtmečius jis progresavo, tobulejo. Beje, kaip ir kitų žanrų meno saviveikla Lietuvoje.

Artėjant jubiliejui, norėčiau išvysti naują spektaklį, kuris sužibėtų ryškiai už visus sukurtus per tuos metus.

IŠBANDŽIAU SAVE DRAMATURGIOJE

Parašiau vieną rimbą pjesę - "Aš matau saulę". Ji skaitytojų pasiekė 1961 metais. Įvertinimas? Gavau pirmąjį respublikinę lietuvių dramaturgijos premiją. Šią pjesę statė Vilniaus akademinis dramos teatras.

Didžiąją šio kūrinio dalį užima mano paties likimas. Pavaizdavau žmogų, kuris net didžiausioje nelaimėje suranda laimę... Mano herojus tiki, kad kiekvienam yra vietas po saule. Personažas apako gaisro metu ir vis dėlto sakė: "Aš matau saulę". Žlugusi jauna moteris, palikusi šeimą, vaikus, tapo prostitute... Pjesės baigoje ji grįžta į doros kelią: "Šitos rankos, kurios galėtų sūpuoti kūdikį, aplėbtī auksinįjavų pėdą, dabar glamoneja nukaršusį senj ir kelia stiklinę degtinės, bet vis dėlto aš jas bučiuoju".

Po to turėjau kvietimų dirbti Panevėžio, Šiaulių dramos teatruose, Vilniuje... Atsisakiau. Netroškau garbės. Miestų gyvenimas ne man. Tyliai dirbau atokiamame Lietuvos kampelyje.

GYVENIMAS - TARSI IŠ NAUJO

Atkelta iš 4 psl.

Tuoj po nelaimės Maltos ordinės jiems padovanojo elektrinę vienyklę, du televizorius, tris lovas, drabužių, avalynės... Drabužių, pinigų aukojo žmonės, kurių Dalia net negalėjo išvardinti. Obelių vakinį darželio darbuotojos (ten dirba ir Irena Šablinskienė) irgi surengė aukų rinkimo akciją. 500 litų skyrė Obelių žemės ūkio bendrovė. Liaudanskai, Jarunio brolis ēmėsi tvarkyti sudegusi būstą.

Dabar Dalia visą laiką su savo vaikais. Net į darželį neleidžia, nors ten sūnus maitintų nemokamai.

Gražvydai liepą būtų suėję trėji. Labai guvus ir judrus buvo vakis. Saulius su Mariumi irgi panasūs į savo broli. Jie dar nelabai suvokia, kas atsitiko. Su viltimi, kad jų gyvenimas bus kur kas šviesnis negu tėvų, iš Dumblų išvažiavome į kitą kaimą, taip pat aplaistytą netekties ašaromis.

Apie tai - kitos savaitės "Pragiedruliuose".

Vygandas Pranskūnas
Autoriaus nuotraukos

DĖL PRAEITIES NESIGAILIU

Menininko įvertinimas - akimirkos pabėgimas nuo asmeninio gyvenimo. Žmonių apsupty rasdavau savyje jėgų pamiršti niūrią, vienišą namų kasdienybę. Atrodė, jog esu pasiūtas į šią žemę gyventi dėl kitų...

Gyvenime turėjau vienintelę tikrą moterį, vardu Salomėja. Ji vaidino mano mėgėjiškame teatre, buvo mano nelengvo gyvenimo palydovė. Deja, Dievas iš manės ją atėmė, nulemdamas man bohemiską ateitį.

Visas gyvenimas virto košmaru: alkoholis, bemiegės naktys, atsitiktinės pažintys ir... galų gale gaisras.

Prabėgusių metų nesigailiu. Žmogus privalo įkristi į pačią bedugnę, kad galėtų pakilti skrydžiui. Jis neturi pamiršti, jis turia jausti, kad jo kūryba aukština žmones.

Šiuo metu, mąstydamas apie savo praėjimą, gailiuosi vieno - neturiu ipédinio. Gal jis tėstų mano pradėtus darbus?

Dabar mano kūryba - renginių organizavimas pensionate. Bendradarbiau Utenos laikraščiuose "Utenis" ir "Utenos krašto žinios", respublikiniuose leidiniuose "Bičiulystė", "Šeimininkė".

Rokiškio krašto žmonėms, tarp kurių gyvenau penkis dešimtmečius, prašau perduoti: "Prinoks javai, nubanguos dobilai, bet manęs su jumis nebebus..."

Užraše Nijolė Rutkutė

YRA PIENO - NESTINGA IR SŪRIO

Per penkis šiu metų mėnesius akcinė bendrovė "Rokiškio sūris" iš ūkininkų ir žemės ūkio bendrovų supirko pieno beveik 50 proc. daugiau nei pernai. Per tą patį laikotarpį įmonėje "suslėgtą" per 4000 tonų (tūkstančiu tonų daugiau nei 1997 m.) fermentinių sūrių valstybės nustatyta kaina.

TIK SU KONTEINERIAIS

SPAB "Rokiškio komunalininkas" nusipirko apie 300 nedidelų konteinerių šiukšlėms ir norėtų jas tvarkyti civilizuotai.

Nuolatiniam klientams, sudariusiems su bendrove sutartis, konteineriai duodami nemokamai, su sąlyga, kad jie nebus pradangiinti ar sugadinti. Visi namų valdų šeimininkai kviečiami iki liepos 1 d. su bendrove surašyti sutartis. Šiukšlių išvežimo kaina vienai valdai – 5,31 litu (su PVM) per mėnesį.

Konteineriais naudojasi jau apie pusę simto rokiškėnų.

Stasys Daugėla

"DUOK DIEVE, DAR KARTĄ TAVE PAMATYTI, ROMA..."

Rokiškio Šv. Mato bažnyčios kanau-ninko ir dekanu suorganizuotoje piligri-mų kelionėje į Austriją ir Italiją teko lai-mė ir man dalyvauti. Ir Viena, ir Turino drobulė, ir šventasis miestas Roma, ir puošni, į Adriją įbridusi, Venecija, ir Flo-rencija – gėlių miestas, Milanas, ir nei-špasakyto grožio Ligūrijos jūros pakran-tėje išsidėsčiusi Genuja – viskas paliko visam gyvenimui neišdildomo grožio pa-saka. Kas yra Italija? – tai rojaus prie-angis, sukurtas Dievo, Gamtos ir Žmo-gaus.

Čia nublanksta visi istorijos žodžiai apie Antiką – ją jauti širdimi, matai aki-mis, tavo koja užmina imperatorių min-dytą płytą prieš gerus du tūkstančius me-tų.

ROMOS MOTYVAI ŠV. PETRO BAZILIKAI

O Viešpatie, tavim aš įtikėjau
Naujai. Tu čia liepej bažnyčią pastaty...
Aš klupau prieš baziliką lyg piktas nusidėjėlis,
Nedrįsdamas akių pakelt ir pamaty,

Kaip klumpa minių minios karštai malda.
- O sana! – dreba lūpos piligrimo,
I dulkes byra sostai, prezidentų valdos,
Nusenka vandenys, kalnai trupėti ima...

- Ieik, - man Šv. Petras tarė. – Čia, kur mano kapas,
Apsivalys širdis nuo žemiškųjų suodžių.
Prieš "Pietą" Mikelandželo drebu ekstazėje lyg lapas,
Nežinomų audrų čia atneštas iš šiaurės sodžiu.

- Ieik, - man tarė dangūs. Ir gelmė bedugnė
Lyg lapą sūkurys mane giliai įtrauks.
O Dieve! Amžinojo marmuro ir aukso ugnys
Visais pasaulio kankinių balsais
Tau šlovę trimituos ir šauks...

Ir Švento Petro kojas lūpomis palietęs,
Nuo kupolo aukštybių Romą pamatau:
Iš kur žydrumo tiek akiračiuos palieta?
O Viešpatie, tik tau, tik tau, tik tau.

Visais varpais sugaudžia amžinojo miesto varpinės,
Tavęsp malda iš milijonų lūpų plaukia.
Priimk savęsp ir mano būtį varganą,
Ir mano Kryžių kalną – lyg mažytė auką.

TREVI FONTANAS

Mes dar neragavom balto vyno,
Nepakélém spindinčios taurės.
Susitiksim, bella sinjorina,
Prie Trevi fontano vakare...

Nardys vandenys žali neonai,
Ir sužvengs mums marmuro žirgai –
Ir paliksim mudu, bella dona,
Romos amžinais vergais.

Tu man pakuždési – virpa sienos,
Atsibundant cezoriams kapuos...
Atpažinsiu tavyje roménę –
Seserj Katulo ir Safo.

Tu man pakuždési: lituano,
Nesueisime jau niekados.
Ak, kaip bėga laikas, Dieve mano,
Tartum žalias Tiberio vanduo.

Atsaką ištars: - arivederči, -
Krisdama fontanan monetą,
Ir atguls ant dugno pasivarčius –
Mes dar susitiksim kažkada...

Mes dar paragausim balto vyno;
Laimė dar ateis nevienasyk –
Kaip kely, kažkur už Apeninų,
Fontanu ištryškės ilgesys...

KOLIZIEJUS

Girdžiu riaumojant liūtą, priešmirtinį atodūsi
Ir gladiatorių sunkius žingsnius.
Gal ir mane patricijai arenon nugalabyt vedasi,
Gerklėn įrémę durklus plieninius.

O imperatorius žemyn nuleidžia nykštį,
Krauju pravirksta Forumo stabai.
Alyvmedis nuo krauko džiūsta ir nunyksta,
Ir apsitraukia rūdimis kardai.

Net vynuogėj sūrokas krauko skonis,
Vyne paskendus Roma išdidi.
Gal su pirmaisiais kankiniais krikščionimis
I liūtų narvą tu mane vedi.

O Roma, Roma! Išprotėjės Neronas
Tave sudegins ligi pamatų.
Ir pro šarvuotus legionų vėrinius
Praslysta aimanos imperijos tautų.

Ką jūs pastatėt, Izraelio sūnūs,
Čia per Ligūriją atboginti laivais,
Išbandė savo kaulais pamatų sunkumą,
Sukaustyti geležimi vergai?

Man akmenis sunkius paliest ranka nekyla,
Tas krauko kvapas lyg sunki liga kankina.
Didingas Koliziejus! Kolosas nutilęs –
Tartum nukautas milžinas pakalnėj Celijaus ir Palatino.

ROKIŠKIETĖS TURĖS SAVO PLIAŽĄ

Ankstesnių metų karštomi vasaros dienomis rokiškėnai atsigavinti labiau mėgdavo Vyžuonos, Petriošikio ir kituose ežeruose. Miesto pašonėje melsvuojantis tvenkinys jų nelabai traukdavo dėl ne itin švaraus vandens, sulūžusių persirengimo kabinų, tiltelio.

Šiemet miesto seniūnija pagaliau ryžosi daryti viską, kad čia poilsiautti susirinktų kuo daugiau žmonių. Beveik už 17000 litų pastatyta originali vaikų žaidimų aikštė (ji saugoma ištisą parą), gražiai atrodo persirengimo kabinos. Seniūnas Antanas Garuolis džiaugėsi, kad čia susirenka daug ne tik mokyklinio amžiaus vaikų, bet ir darželi-

nukų. Auklėtojos juos į žaidimų aikštę atveda vis dažniau. Pasak miesto vadovo, dar reikėtų pastatyti daugiau suolelių, stalų.

Praėjusią savaitę į ežero pakrantę buvo vežamas smėlis - prasiplės ir bendras pliažas, ir atsiras toks , apie kurį tikriausiai ilgai svajojo dailiosios lyties atstovės, - moterų. Jis bus tuoju už upelio, įtekančio į ežerą. Taigi akis galės paganyti smalsuoliai vyrai. Kad tik tos moterys susiprastų Ievos kostiumėliais saulėtėje kaitintis ir ežero bangelėse pliuškentis...

Leonas Eimantas
Autoriaus nuotraukos

"Nufotografuokite mus", - papraše nepažistamoji.

Smėlis krūvose ilgai negulėjo.

Supynėse visada smagu.

LIGONIŲ KASA - GALIMYBĖ NEMOKAMAI PASIGYDYTI

Šiais metais beveik 400 mūsų rajono gyventojų gydési ir ilséjosi Druskininkų, Birštono, Palangos, Likėnų sanatorijose.

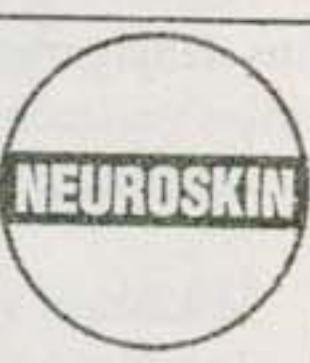
Kaip papasakojo rajono pirminės asmens sveikatos priežiūros centro inspektorė Diana Lokcikienė, visiems šiemis žmonėms ligonių kasa kompensavo nuo 50 iki 100 procentų gydymosi išlaidų. Dirbančiam ir SODR-ai mokančiam mokesčius, apmokama pusė kelialapio kainos, invalidams, pensininkams – nuo 80 iki 100 procentų.

Norintiems išvykti į sanatorijas, reikia kreiptis į jį gydantį gydytoją, kuris, nustatės susirgimą, nukreips į pirminės asmens sveikatos priežiūros centrą, o ten ir bus išduota pažyma – kelialapis į vieną iš Lietuvos kurortų arba reabilitacijos centrų.

Prasidėjus vasarai, gerokai padaugėjo žmonių, kurie nori nuvykti į Palangą, Druskininkus. Ši mėnesį jau išduota apie pusę šimto tokų pažymų – kelialapių.

Ernestas Čižinauskas

**TURITE
PROBLEMŪ
SU ODA?**

VOKIEČIŲ "NEUROSKIN" FIRMOS KREMAI, ŠAMPŪNAI, IVAIRŪS GYDOMIEJI PREPARATAI JAU ROKIŠKYJE. JŪ GALITE ISIGYTI RESPUBLIKOS G. 113 (ŠALIA MIGRACIJOS TARNYBOS) ESANČIOJE FIRMOS ATSTOVYBĖJE. ČIA GALĒSITE GAUTI IR IŠSAMIĄ INFORMACIJĄ.

*Kas gražu, atsilieps, kas teisinga,
nemirs, nors vandenim, kalnais
apklotum.*

Vaižgantas

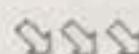
PRAGIEDRULIAI

Nepriklausomas rokiškėnų laikraštis

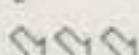
1998 m. birželio 19 d. penktadienis. Nr. 26. kaina 0,60 Lt.

**Kas buvo,
yra
ir dar bus**

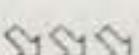
Liepos 5 dieną Onuškio ir Juodupės bažnyčiose Sutvirtinimo sakramentą teiks Panevėžio vyskupijos vyskupas Juozas Preikšas.

Beveik visi mokytojai atostogauja tik vasarą, dauguma jų atostogų išeina birželio pabaigoje arba liepos pradžioje. Todėl kasmet susidaro problemų išmokėti jiems atostogų pinigus. Šiais metais, atrodo, bus sklandžiau, nes rajono taryba leido merui Vytautui Masiuliui pasirašyti su Finansų ministerija beprocentinę paskolą. Prašoma apvalios sumos – 4,5 milijono litų.

Kazliškio seniūnijoje jau išrinktos gražiausios sodybos. Gyvenvietėje geriausiai tvarkoma pripažinta Aido ir Eglės Rinkevičių bei Dariaus ir Jūratės Kavoliūnų (abi šeimos gyvena viename name), o iš besikuriančių ūkininkų – Eduardo ir Danutės Ruželių sodyba.

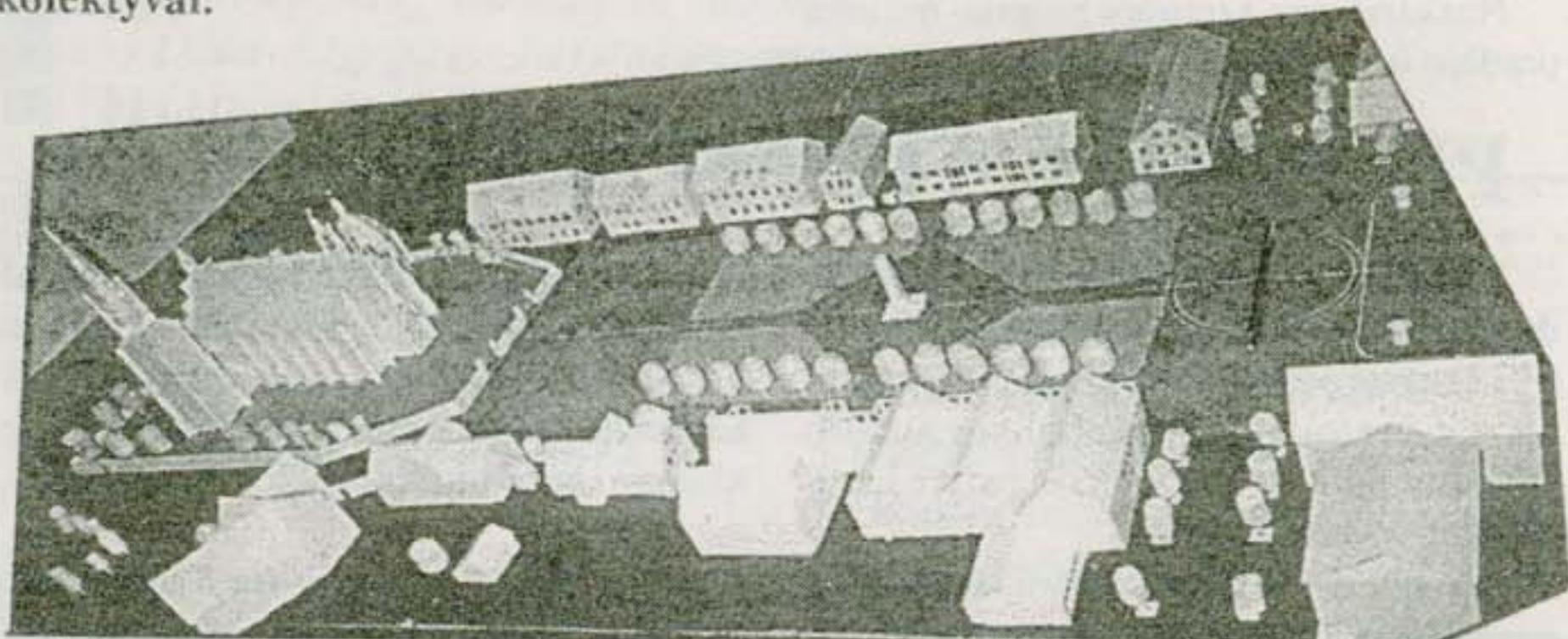

Panemunio šaulių vadas Alfonsas Varanauskas prašo atsilepti visus apylinkės gyventojus (arba jų giminės, draugus), nukentėjusius nuo pokario genocido. To reikia būsimam paminklui, kuris įamžins panemuniečių kančias ir netektis.

RYŠKĖJA JUBILIEJINIO PAMINKLO KONTŪRAI

Jau prieš dvejus metus rajono ir miesto valdžia, visuomenė planavo Rokiškio 500 metų jubiliejui pastatyti Nepriklausomybės aikštėje paminklą.

Šių metų vasario 9 dieną buvo paskelbtos paminklo projekto konkurso sąlygos. Tačiau pirmame ture dalyvavo tik du Kauno autorių kolektyvai.

Šioje aikštėje stovės paminklas miesto jubiliejui.

Konkursas buvo pratęstas iki birželio 16 dienos. Ši kartą jame savo projektus pateikė net 22 skulptorių, architektų grupės iš Vilniaus, Kauno, Panevėžio, kitų Lietuvos miestų. Ypač gausiai dalyvavo vilniečiai.

Rajono savivaldybėje surengtoje parodoje visuomenė mėnesį laiko galėjo susipažinti su paminklo projektais, maketais, aprašymais, pareikšti savo nuomonę.

Konkurso komisija, kurioje dalyvavo Lietuvos dailininkų sąjungos pavaduotojas A. Kliauga, Paminklų restauravimo projektavimo instituto projekto vyriausioji architektė, paminklotvarkos ekspertė G. Miknevičienė, mūsų miesto ir rajono valdžios atstovai, Rokiškio krašto muziejaus direktorė N. Sniokienė, dailininkai, architektai, kultūros darbuotojai atrinko 3 geriausius projektus.

Kaip sakė komisijos pirmininkas, rajono savivaldybės administratorius Virginij-

jas Strazdas, Nepriklausomybės aikštėje bus pastatytas vienas iš šių konkursinių paminklų. Tai vilniečių skulptorių Leono ir Gedimino Žuklių, architekčių Nijolės Bučiūtės ir Lados Markejevaitės "Arka", panevėžiečių skulptoriaus Vytauto Tallat-Kelpšos ir architekto Arvydo Narkevičiaus "Versmė" ir skulptūra "Vartai", kuriuos sukurė sostinės skulptorius Jonas Gelčys bei architektas Henrikas Grigas.

Iki liepos 8 dienos minėtų autorių kolektyvai turi paruošti natūralaus dydžio maketus, kurie bus laikinai pastatyti Nepriklausomybės aikštėje, būsimo paminklo vietoje. Tada komisija, įvertinus visus už ir prieš, nuspręs galutinį paminklo variantą.

Originalus paminklas, skirtas miesto jubiliejui, turi iškilti sutvarkytoje Nepriklausomybės aikštėje kitų metų rugsėjo mėnesį.

Ernestas Čižinauskas